

Міжнародний гуманітарний університет
Факультет мистецтва і дизайну
Кафедра мистецтвознавства та загальногуманітарних дисциплін

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Інноваційний бізнес у сфері культури та мистецтва

Галузь знань	<u>02 «Культура і мистецтво»</u>
Спеціальність	<u>025 «Музичне мистецтво»</u>
Назва освітньої програми	<u>Музичне мистецтво</u>
Рівень вищої освіти	<u>перший (бакалаврський) рівень</u>

Розробники і викладачі	Контактний тел.	E-mail
Доцент кафедри мистецтвознавства та загальногуманітарних дисциплін к. філос. н, доцент, менеджер-економіст Іванова Оксана Станіславівна	0672586884	okmegalodon2021@ukr.net

1. Анотація до курсу

Дисципліна «**Інноваційний бізнес у сфері культури та мистецтва**» є обов'язковою компонентою професійної підготовки здобувачів спеціальності «Музичне мистецтво» бакалаврського рівня. Інноваційний менеджмент взагалі і в культурі, зокрема, є безперервним процесом підготовки умов для генерації нововведень ідей та тенденцій з подальшою їх реалізацією та здійсненням. Таким чином, внаслідок цього процесу з'являється досить помітна та знакова зміна у гуманітарній сфері – культурна інновація. Для максимального ефекту інноваційного процесу у культурі принципове значення має наявність компетентних фахівців, які здійснюють грамотне управління цим процесом – інноваційних менеджерів у культурі. Це нова галузь менеджменту у сучасному його розумінні, що зумовлює необхідність появи спеціальних теоретико-методичних розробок та спеціальних освітніх дисциплін. Однією з таких дисциплін і має стати «Інноваційний бізнес у сфері культури та мистецтва».

Мета навчальної дисципліни – формування у майбутніх фахівців соціально-культурної сфери управлінської компетенції, що забезпечує ефективну інноваційну діяльність у сфері культури.

2. ОЧІКУВАНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКІ ПЛАНУЄТЬСЯ СФОРМУВАТИ ТА ДОСЯГНЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

У процесі реалізації програми дисципліни «Інноваційний бізнес у сфері культури та мистецтва» формуються наступні компетентності із передбачених освітньою програмою:

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування системи інтегрованих художньо-естетичних знань з теорії, історії музики, педагогіки та виконавства та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК6. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК10. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК13. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

ЗК14. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)

СК14. Здатність демонструвати базові навички ділових комунікацій.

СК16. Здатність використовувати засоби масової інформації для просвітництва, популяризації та пропаганди досягнень музичної культури з використанням можливостей інтернету, ЗМІ, кіно та телебачення.

Навчальна дисципліна «Інноваційний бізнес у сфері культури та мистецтва» забезпечує досягнення програмних **результатів навчання (РН)**, передбачених освітньою програмою:

РН 11. Застосовувати теоретичні знання та навички у творчій практичній діяльності.

РН 15. Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.

РН 16. Виявляти розуміння фінансово-адміністративних принципів організації мистецьких заходів, закладів культури та музичної освіти.

Заплановані результати навчання за навчальною дисципліною

По завершенню вивчення дисципліни здобувачі мають отримати **знання** щодо:

- цілей і завдань інноваційного менеджменту в культурі та у сфері культури, а також розрізнити ці інноваційні діяльності;
- принципів створення інноваційного клімату у творчому колективі;
- природи та причин виникнення інноваційних конфліктів та шляхи їх оптимального вирішення;
- ефективних моделей аналізу та прийняття управлінських інноваційних рішень у сфері культури;
- технологій вирішення інноваційних завдань у сучасних умовах;
- менеджменту проекту як комплексної форми презентації інноваційного продукту у сфері культури.

Застосування знань (вміння):

- формулювати мету та визначати завдання інноваційної діяльності;
- орієнтуватися в актуальних змінах щодо інноваційного менеджменту у сфері культури та мистецтва;

- вибирати найбільш продуктивні інноваційні прийоми та засоби у розвитку національної культури;
- цілеспрямовано та ефективно обирати та використовувати технології вирішення інноваційних завдань у культурі;
- здійснювати розробку та менеджмент проекту як комплексної форми презентації інноваційного продукту у сфері культури;
- опанувати інноваційні методи плідної професійної комунікації та самовдосконалення.

3. ОБСЯГ ТА ОЗНАКИ КУРСУ

Загалом		Вид заняття			Ознаки курсу		
ЄКТС	годин	Лекційні заняття	Практичні заняття	Самостійна робота	Курс, (рік навчання)	Семестр	Обов'язкова / вибіркова
3	90	28	14	48	4	8	Обов'язкова

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	кількість годин			
	всього	у тому числі		
		лекц.	практ.	С.р.
VIII семестр				
Тема 1. Інновації у суспільстві та культурі.	12	4	2	6
Тема 2. Інноваційна культура.	13	4	2	7
Тема 3. Вплив нових технологій на мистецтво. Інноваційні конфлікти.	13	4	2	7
Тема 4. Комерціалізація інновацій у сучасному культурному просторі.	13	4	2	7
Тема 5. Інновації в комунікації та рекламі.	13	4	2	7
Тема 6. Інноваційний менеджмент.	13	4	2	7
Тема 7. Інституційні чинники в сфері культури та мистецтва.	13	4	2	7
Разом	90	28	14	48

5. ТЕХНІЧНЕ Й ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ / ОБЛАДНАННЯ

Здобувачі вищої освіти отримують теми курсу, питання практичних занять, список основної та додаткової літератури, інформаційних ресурсів, рекомендації для пошуку та аналізу інформації за курсом, завдання для самостійної роботи, рекомендації з оформлення індивідуальних завдань, питання до заліку, а також критерії оцінювання. Лекційний матеріал супроводжується презентаціями в аудиторії з інтерактивною дошкою. Здобувачі освіти мають змогу користуватися супер-сучасною бібліотекою Університету.

6. ПИТАННЯ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	годин
1	<p>Тема 1. Інновації у суспільстві та культурі.</p> <p>Питання семінару:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Концепція інновацій. 2. Вплив нових технологій на мистецьку культуру. 3. Механізм розповсюдження культурних інновацій. 4. Формування інноваційної культури. 	2
2	<p>Тема 2. Інноваційна культура.</p> <p>Питання семінару:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття інноваційної культури. 2. Інноваційна культура та інноваційне суспільство. 3. Принципи інноваційної культури. 4. Інноваційна корпоративна культура. 5. Людина як суб'єкт культури та творець інновацій. 6. Інновації та гуманізація сучасної культури. 	2
3	<p>Тема 3. Вплив нових технологій на мистецтво.</p> <p>Питання семінару:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Взаємодія мистецтва та технологій: перспективи розвитку. 2. Вплив мистецтва на розвиток технологій. 3. Прояв та роль нових технологій у мистецтві. 4. Цифрове мистецтво: поняття та феномен. 5. Поява нових художніх жанрів та форм. 6. Вплив цифрових технологій на усталені види мистецтва. 	2
4	<p>Тема 4. Комерціалізація інновацій у сучасному культурному просторі.</p> <p>Питання семінару:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бізнес-план інноваційної діяльності. 2. Поняття бізнес-моделі. 3. Типи бізнес-моделей. 4. Актуальність інновації бізнес-моделі. 	2
5	<p>Тема 5. Інновації в комунікації та рекламі.</p> <p>Питання семінару:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Інновації в комунікації та інноваційні комунікації. 2. Особливості інноваційних комунікацій. 3. Підвищення ефективності комунікацій у інноваціях. 4. Комунікації в інноваційному менеджменті. 	2

	5. Регіональні особливості інноваційного менеджменту.	
6	Тема 6. Інноваційний менеджмент. Питання семінару: 1. Поняття інноваційного менеджменту. 2. Інноваційний менеджмент як мотиваційний менеджмент. 3. Сучасна теорія мотивацій у діяльності інноваційного менеджера. 4. Механізми інноваційного менеджменту. 5. Національно-етнічна специфіка мотиваційного менеджменту.	2
7	Тема 7. Інституційні чинники в сфері культури та мистецтва. Питання семінару: 1. Соціальний інститут: поняття та феномен. 2. Історичний зріз створення та закріплення соціальних інститутів. 3. Основні типи соціальних інститутів. 4. Особливості сучасних соціальних інститутів. 5. Соціальні інститути культури.	2
Всього		14

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

Самостійної роботи здобувачів щодо вивчення дисципліни «Інноваційний бізнес у сфері культури та мистецтва» містить:

1. Знайомство з науковою та навчальною літературою відповідно до зазначених у програмі тем.
2. Опрацювання лекційного матеріалу.
3. Підготовка до практичних занять.
4. Консультації з викладачем протягом семестру.
5. Самостійне опрацювання окремих питань навчальної дисципліни.
6. Підготовка та виконання індивідуальних завдань у вигляді есе, рефератів, презентацій, тощо.
7. Підготовка до підсумкового контролю (залік).

Тематика та питання до самостійної підготовки та індивідуальних завдань

№ з/п	Назва теми	годин
1	Тема 1. Інновації у суспільстві та культурі. 1. Зміст та структура інноваційного процесу. 2. Стадії інноваційного процесу. 3. Інноваційна діяльність. 4. Ознаки інноваційної діяльності.	6

2	<p>Тема 2. Інноваційна культура.</p> <p>1. Концепції масової культури:</p> <p>1.1. Аналіз праць Х. Ортеги-і-Гассета «Повстання мас» та «Дегуманізація мистецтва».</p> <p>1.2. Концепція одновимірної людини Г. Маркузе.</p> <p>1.3. Праця Е. Фромма «Втеча від свободи».</p> <p>1.4. Праця О. Тоффлера «Третя хвиля».</p>	7
3	<p>Тема 3. Вплив нових технологій на мистецтво. Інноваційні конфлікти.</p> <p>1. Інноваційні конфлікти.</p> <p>2. Стратегії вирішення інноваційних конфліктів.</p> <p>3. Основні причини та види інноваційних конфліктів.</p> <p>4. Імовірність інноваційного конфлікту.</p> <p>5. Вирішення інноваційних конфліктів та його стратегія.</p>	7
4	<p>Тема 4. Комерціалізація інновацій у сучасному культурному просторі.</p> <p>1. Основні етапи розробки бренду.</p> <p>2. Визначення стратегії бренду.</p> <p>3. Створення успішного бренду у світовій соціокультурній практиці.</p> <p>4. Приклади проривних бізнес-моделей</p>	7
5	<p>Тема 5. Інновації в комунікації та рекламі.</p> <p>1. Поняття реклами.</p> <p>2. Історія реклами.</p> <p>3. Сучасні рекламні технології.</p> <p>4. Інноваційні рекламні продукти.</p> <p>5. Види інноваційної реклами.</p> <p>6. Особливості реклами в сфері мистецтва, в тому числі музичного.</p>	7
6	<p>Тема 6. Інноваційний менеджмент.</p> <p>1. Теорії управління:</p> <p>1.1. Погляди представників класичної школи на управління.</p> <p>1.2. Поведінкова школа о проблемі управління.</p> <p>1.3. Школа управлінської науки.</p> <p>1.4. Ситуаційний підхід в управлінні.</p>	7
7	<p>Тема 7. Інституційні чинники в сфері культури та мистецтва.</p> <p>1. Особливості інституційної регулятивної політики в сфері культури і мистецтва.</p> <p>2. Українське законодавство щодо культурної та мистецької сфер.</p> <p>3. Законодавча підтримка інноваційної діяльності в Україні.</p>	7
Всього		48

8.ВИДИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Робоча програма навчальної дисципліни передбачає наступні види та методи контролю:

Види контролю	Складові оцінювання
поточний контроль , який здійснюється у ході: відповідей на практичних заняттях; представлення власного ессе, повідомлення, презентації; участі в дискусіях на практичних заняттях; проведення консультацій та відпрацювань.	50%
підсумковий контроль , який здійснюється у ході проведення заліку.	50%

Методи діагностики знань (контролю)	спостереження за навчальною діяльністю студента; фронтальне опитування; доповіді, реферати, усне повідомлення, індивідуальне опитування; робота у групах; залік.
--	--

Питання до заліку

1. Поняття і види інновацій.
2. Параметри та критерії інновації.
3. Види інновацій.
4. Зміст та структура інноваційного процесу.
5. Етапи впровадження інновацій.
6. Основний критерій відбору інновацій.
7. Поняття та феномен культурних інновацій.
8. Механізм розповсюдження культурних інновацій.
9. Поняття та сутність інноваційного процесу.
10. Стадії інноваційного процесу.
11. Інноваційна діяльність.
12. Ознаки інноваційної діяльності.
13. Інноваційна культура та інноваційне суспільство.
14. Людина як суб'єкт культури та творець інновацій.
15. Інновації та гуманізація сучасної культури.
16. Поняття «масова культура».
17. Концепції масової культури (Х. Ортега-і-Гассет, Г. Маркузе, Е. Фромм).
18. Особливості мистецької діяльності в масовій культурі.
19. Вплив мистецтва на розвиток технологій.
20. Поняття та феномен цифрового мистецтва.
21. Вплив цифрових технологій на усталені види мистецтва.
22. Інноваційний конфлікт.
23. Основні причини інноваційних конфліктів.
24. Види інноваційних конфліктів.
25. Стратегії вирішення інноваційних конфліктів.
26. Інноваційна корпоративна культура.
27. Інноваційна ідея, її ознаки та механізми створення.
28. Інтелектуальна власність: поняття і сутність.
29. Трансформація інтелектуальної власності в інноваційний продукт.
30. Бізнес-план інноваційної діяльності.
31. Поняття бізнес-моделі.
32. Типи бізнес-моделей.
33. Поняття бренду та брендингу.
34. Основні етапи розробки бренду.
35. Визначення стратегії бренду.
36. Інноваційна комунікація: поняття та сутність.
37. Особливості інноваційної комунікації.
38. Комунікації в інноваційному менеджменті.
39. Поняття реклами.
40. Історія реклами.
41. Сучасні рекламні технології.
42. Інноваційні рекламні продукти.
43. Види інноваційної реклами.
44. Особливості реклами в сфері мистецтва, в тому числі музичного.
45. Поняття «управління». Сутність теорії управління та її характеристика.
46. Основні школи і підходи до управління (класична школа, поведінкова школа, школа управлінської науки, ситуаційний

- підхід).
47. Динаміка змін сучасних теорій управління.
 48. Становлення і розвиток практики управління.
 49. Поняття інноваційного менеджменту.
 50. Сучасна теорія мотивацій у діяльності інноваційного менеджера.
 51. Механізми інноваційного менеджменту.
 52. Національно-етнічна та регіональна специфіка мотиваційного менеджменту.
 53. Культурний менеджмент як напрямок професійної спеціалізації.

54. Соціальний інститут: поняття та історія формування.
55. Типи соціальних інститутів.
56. Особливості сучасних соціальних інститутів.
57. Соціальні інститути культури.
58. Особливості інституційної регулятивної політики в сфері культури і мистецтва.
59. Українське законодавство щодо культурної та мистецької сфер.
60. Законодавча підтримка інноваційної діяльності в Україні.

9.ОЦІНЮВАННЯ ПОТОЧНОЇ, САМОСТІЙНОЇ ТА ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ З ПІДСУМКОВИМ КОНТРОЛЕМ У ФОРМІ ЗАЛІКУ

<i>Поточний контроль</i>			
Види роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальний відсоток оцінювання
Систематичність і активність роботи на семінарських (практичних) заняттях			
1.1. Підготовка до практичних занять	Відповідно до розкладу занять	Перевірка обсягу та якості засвоєного матеріалу під час практичних занять	25
Виконання завдань для самостійного опрацювання			
1.2. Підготовка програмного матеріалу (тем, питань), що виносяться на самостійне вивчення	Відповідно до розкладу занять	Розгляд відповідного матеріалу під час аудиторних занять або ІКР ¹ , перевірка конспектів навчальних текстів тощо	10
Виконання індивідуальних завдань (науково-дослідна робота здобувача)			
1.3. Підготовка реферату (есе, презентації) за заданою тематикою	Відповідно до розкладу занять	Обговорення (захист) матеріалів реферату (есе, презентацій)	10
1.4. Інші види індивідуальних завдань, в т. ч. підготовка наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо.	У робочому порядку	Обговорення результатів проведеної роботи під час аудиторних занять або ІКР, наукових конференцій та круглих столів.	5
Разом балів за поточний контроль			50
Підсумковий контроль залік			50
Всього балів			100

¹ Індивідуально-консультативна робота викладача зі здобувачами.

10. КРИТЕРІЇ ПІДСУМКОВОЇ ОЦІНКИ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ (для заліку)

Рівень знань оцінюється:

- «відмінно» / «**зараховано**» А - від 90 до 100 балів. Здобувач виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно знаходити та опрацьовувати необхідну інформацію, демонструє знання матеріалу, проводить узагальнення і висновки. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, під час яких давав вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;
- «добре» / «**зараховано**» В - від 82 до 89 балів. Здобувач володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів, категорій, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;
- «добре» / «**зараховано**» С - від 74 до 81 балів. Здобувач відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, але дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, реферату та активність у науково-дослідній роботі;
- «задовільно» / «**зараховано**» D - від 64 до 73 балів. Здобувач був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на середньому рівні, допускає помилки, серед яких є значна кількість суттєвих. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, рефератів (есе);
- «задовільно» / «**зараховано**» Е - від 60 до 63 балів. Здобувач був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні, на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки, має неповний конспект з завданнями до самостійної роботи.
- «незадовільно з можливістю повторного складання» / «не зараховано» FX – від 35 до 59 балів. Здобувач володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.
- «незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни» / «не зараховано» F – від 0 до 34 балів. Здобувач не володіє навчальним матеріалом.

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами

100-бальною шкалою	Шкала за ECTS	За національною шкалою	
		екзамен	залік
90-100 (10-12)	A	відмінно	зараховано
82-89 (8-9)	B	добре	
74-81(6-7)	C	задовільно	
64-73 (5)	D		
60-63 (4)	E		
35-59 (3)	FX	незадовільно	не зараховано

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Іванова О. С. Культура як інтегративний показник елітарної освіти. *Web of Scholar. Multidisciplinary Scientific Journal. RS Global International academy journal. Scientific Educational Center.* Warsaw, Poland. 2 (20), Vol. 5, February 2018. P. 16-18. <http://surl.li/psijw>
2. Івановська Н. В., Шульгіна В. Д., Яковлев О. В. Соціокультурне проектування в мистецтві: теорія та практика : підручник. Київ : Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв, 2018. 196 с. URL: <http://surl.li/psiki>
3. Копитко М. І. Управління інноваціями: навчальний посібник для самостійного вивчення дисципліни у схемах і таблицях. Львів : ЛьвДУВС, 2019. 292 с. URL: <http://surl.li/psikt>
4. Кучерява З. Правове забезпечення інноваційного розвитку в Україні. Офіційний сайт Міністерства юстиції України. URL: https://minjust.gov.ua/m/str_13958
5. Менеджмент. Навчальний посібник для здобувачів вищої освіти / Страпчук С. І., Миколенко О. П., Попова І. А., Пустова В. В. Львів, Видавництво «Новий Світ – 2000», 2020. 356 с. URL: <http://surl.li/gzngt>
6. Микитюк П. П. Інноваційний менеджмент : підручник. Тернопіль : Екон. думка ТНЕУ, 2019. 518 с. URL: <http://surl.li/psily>
7. Місевич М. А., Дідковська Т. В. Європейський досвід управління в сфері культури. *Агросвіт.* 2020. № 5. С. 56–63. URL: http://www.agrosvit.info/pdf/5_2020/10.pdf
8. Оленіна О. Ю. Арт-менеджмент у соціально-культурній динаміці : навч. посібник. Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2021. 88 с. URL: <http://surl.li/psimj>

Додаткова

1. Бадюл О. С. (Іванова О. С.). Інтелектуальна власність з основами інноваційного менеджменту. Навчально-методичний посібник [для студ. вищ. навч. закл.] посібник з грифом МОН. С. С. Єрмакова, О. С. Бадюл; за ред. С. С. Єрмакової, 2-е вид., перероб. і доп. Одеса : «ВМВ», 2009. 625 с.
2. Бистрякова В., Осадча А., Пільгук О. Інновації та технології в сучасному мистецтві. *Вісник Львівської національної академії мистецтв.* 2017. Вип. 32. С. 189–199. URL: https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/8789/3/20180130_301.pdf
3. Горбовий А. Ю., Ліпич Л. Г., Степанюк О. М., Погореловська І. Д., Буняк Н. М., Хілуха О. А. Інноваційний менеджмент: навч. посіб. Видання 2-е виправлене і доповнене. Ірпінь : Університет ДФС України, 2018. 223 с. URL: <http://surl.li/isirx>
4. Економічна привабливість української культури. Аналітична доповідь. Бураковський І., Ангел Є., Кравчук В., Кузяків О., Мовчан В., Федець І., Яблоновська Т. Київ : ФОП Лопатіна О. О., 2019. 112 с. URL: http://www.ier.com.ua/files/publications/Special_research/2019_UCF_report_full.pdf
5. Іванова О. С. Культура якості: інвестиційна привабливість ноосферної освіти : Монографія. авт. кол.: С.С. Єрмакова, Н. В. Кічук, Є.Р. Борінштейн, О.С. Іванова та ін. За заг. ред. С. С. Єрмакової. Одеса «ВМВ», 2021. 242 с.
6. Іванова О. С. Інтелектуалізація: інноваційний і людський потенціал в умовах глобалізації сучасного світу. *Дунайські наукові читання: європейський вимір і регіональний контекст. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції присвяченої 75-річчю Ізмаїльського державного гуманітарного університету (15-17 жовтня, 2015).* Том І: Історія. Економіка. Педагогіка. Ізмаїл : РВВ ІДГУ; «СМИЛ», 2015. С. 229-232.
7. Іванова О. С. Трансформація цінностей: людина і освіта у вимірі економічної цивілізації. *Методологія та технологія сучасного філософського пізнання. Матеріали III Міжнародної наукової конференції.* Державний заклад «Південноукраїнський національний

- педагогічний університет імені К.Д. Ушинського». Кафедра Філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності (27 травня). Одеса - Дніпропетровськ, 2016. С. 184-186.
8. Іванова О. С. Особливості упровадження маркетингових комунікацій у просуванні бренду вищого навчального закладу. Єрмакова С.С. *Управління якістю підготовки фахівців. Матеріали XXII Міжнародної науково-методичної конференції*. Одеська державна академія будівництва та архітектури (20-21 квітня). Одеса, 2017. С. 64-66.
 9. Іванова О. С. Сутність та визначення інноваційного потенціалу в економіці знань. *Технічне регулювання, метрологія та інформаційні технології. Матеріали Сьомої Міжнародної науково-практичної конференції. Одеська державна академія технічного регулювання та якості (10-11 жовтня)*. Одеса, 2017 р. С. 51-52.
 10. Іванова О. С. Рефлексивна культура як інтегративний показник елітарної освіти. *Матеріали XXIII Міжнародної науково-методичної конференції. Управління якістю підготовки фахівців*. Ч. 1. МОН України ОДАБА. Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta Republike Hrvatske SVEUCILISTE SJEVER. 19-20 квітня 2018 р. Одеса. С. 146-147.
 11. Інноваційна Україна 2020 : національна доповідь / за заг. ред. В. М. Гейця та ін. ; НАН України. Київ, 2015. 336 с. : табл., рис. URL: <http://surl.li/psiow>
 12. Кива Н. Чужина І. Інновація як стиль життя у XXI столітті. Український культурний фонд. 16.08.2019. URL: <https://uaculture.org/texts/innovacziya-yak-styl-zhyttya-u-hhi-stolitti/>
 13. Наукова та науково-технічна діяльність в Україні у 2021 році: науково-аналітична доповідь / Т.В. Писаренко, Т.К. Куранда та ін. Київ : УкрІНТЕІ, 2022. 93 с. URL: <http://surl.li/guxta>
 14. Обух Л. В. Історіографія виникнення та розвитку менеджменту музичної культури в науково-теоретичних проєкціях. 2020. DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-588-72-3.19>
 15. Про інноваційну діяльність : Закон України від 04.07.2022 р. № 4-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2002. № 36. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>
 16. Стратегія розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року / Розпорядження Кабінету Міністрів України від 10.07.2019. № 526. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/526-2019-%D1%80#Text>
 17. Тоффлер, Олвін. Третя хвиля (уривки). Сучасна зарубіжна соціальна філософія: Хрестоматія. Київ : Либідь, 1996. С. 275–334. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Toffler_Alvin/Tretia_khvylya_frahmenty.pdf
 18. Фромм, Еріх. Втеча від свободи. Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», переклад і художнє оформлення, 2019. URL: <https://worldinbooks.com.ua/wp-content/uploads/2022/08/vtecha-vid-svobody-43643980.pdf>
 19. Хан Хуйюнь. Упровадження інноваційних мистецьких технологій як умова реалізації мети загальної музичної освіти. 2022. URL: http://www.innovpedagogy.od.ua/archives/2022/44/part_2/7.pdf

Інформаційні ресурси

1. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського : веб-сайт. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>.
2. Електронна бібліотека Державного університету телекомунікацій. URL: <https://dut.edu.ua/ua/lib/1/category/2126>